

V Bruseli 7. mája 2024
(OR. en)

9639/24

DEVGEN 70
ACP 47
RELEX 626
CLIMA 189
SUSTDEV 60
NDICI 12
FIN 435

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	7. mája 2024
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	7983/24
Predmet:	Osobitná správa Európskeho dvora audítorov č. 04/2023: Globálna aliancia proti zmene klímy (+) – závery Rady (7. mája 2024)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o osobitnej správe Európskeho dvora audítorov č. 04/2023: Globálna aliancia proti zmene klímy (+), ktoré Rada schválila na svojom 4 021. zasadnutí 7. mája 2024.

Osobitná správa Európskeho dvora audítorov č. 04/2023: Globálna aliancia proti zmene

klímy (+)

závery Rady

1. Rada víta osobitnú správu Európskeho dvora audítorov č. 04/2023 o Globálnej aliancii proti zmene klímy (+).
2. Rada opätovne zdôrazňuje záväzok EÚ podporiť všetky osoby v zraniteľných situáciách a na nikoho pri tom nezabudnúť a posilniť existujúcu pomoc rozvojovým krajinám pri príprave a reakcii na vplyvy zmeny klímy, najmä prostredníctvom budovania odolnosti a kapacít, ako aj adaptačných opatrení. V tejto súvislosti Rada uznáva, že najmenej rozvinuté krajiny a malé ostrovné rozvojové štáty prispievajú k emisiám skleníkových plynov najmenej, no patria medzi krajiny, ktoré dôsledky zmeny klímy postihujú najviac.
3. Rada opätovne zdôrazňuje záväzok EÚ prijať odhodlané a rozhodné opatrenia na zníženie čistých emisií skleníkových plynov a znova pripomína záväzok EÚ a jej členských štátov ďalej plniť spoločný cieľ, ktorým je každoročne čo najskôr zmobilizovať zo širokej škály zdrojov finančné prostriedky na opatrenia v oblasti zmeny klímy vo výške 100 miliárd USD, a to až do roku 2025, pričom očakáva, že v roku 2023 sa tento cieľ podarí dosiahnuť. Rada opätovne potvrdzuje svoj záväzok reagovať na výzvu Glasgowského klimatického paktu zmluvným stranám, ktoré sú rozvinutými krajinami, aby do roku 2025 v porovnaní s rokom 2019 aspoň zdvojnásobili kolektívne poskytovanie financovania určeného na adaptáciu na zmenu klímy pre rozvojové krajiny.
4. Rada tiež pripomína, že EÚ, jej členské štáty a Európska investičná banka sú spolu najväčším prispievateľom na verejné financovanie opatrení v oblasti zmeny klímy vo svete, pričom v roku 2021 poskytli sumu 23,04 miliardy EUR a zdôrazňuje, že viac ako 50 % príspevku sa prideleno na adaptáciu na zmenu klímy alebo prierezové opatrenia.

5. Rada v tomto kontexte zdôrazňuje, že EÚ poskytla v rokoch 2007 až 2020 prostredníctvom iniciatívy Globálna aliancia proti zmene klímy+ 729 miliónov EUR ako súčasť svojho úsilia o zvýšenie úrovne financovania opatrení v oblasti zmeny klímy s osobitným zreteľom na adaptáciu.
6. Rada zdôrazňuje, že EÚ intenzívne podporuje Parížsku dohodu, Agendu 2030 Organizácie Spojených národov a jej cieľ udržateľného rozvoja č. 13, v ktorom sa stanovuje záväzok „podniknúť bezodkladné opatrenia na boj proti zmene klímy a jej dôsledkom“, a uznáva Globálnu alianciu proti zmene klímy+ za jeden z nástrojov, ktorým sa v minulosti prispievalo k plneniu tohto cieľa. Rada zároveň opätovne vyzýva na účinné vykonávanie globálneho rámca pre biodiverzitu po roku 2020 a pripomína, že podporuje vykonávanie sendaiského rámca pre znižovanie rizika katastrof.
7. Rada uznáva, že globálne iniciatívy, ako je Globálna aliancia proti zmene klímy+, majú určité obmedzenia, na ktoré poukázal Európsky dvor audítorov. Zároveň zdôrazňuje, že poznatky získané z vykonávania takýchto iniciatív zásadne prispeli k rozvoju nového prístupu k opatreniam v oblasti klímy stanovenému v nástroji NDICI – Globálna Európa, v ktorom sa uvádza ambiciózna cieľová hodnota výdavkov 30 % na ciele v oblasti klímy, ako aj k úsiliu o nasmerovanie zmysluplných zdrojov na iniciatívy súvisiace s klímou prostredníctvom geografických programov, ktoré podporujú vonkajší rozmer Európskej zelenej dohody a stratégie Global Gateway.
8. Rada víta zistenia Dvora audítorov, najmä tie, podľa ktorých je nutné nastoliť citlivú rovnováhu medzi dosahovaním výstupov a ich rozpočtovanými nákladmi, a zvýšiť tak účinnosť opatrení v oblasti klímy v tomto kontexte, ako aj tie, ktoré riešia nedostatky v procese rozširovania adaptačných opatrení od pilotnej fázy a fázy budovania kapacít. Rada v tomto kontexte uznáva najmä odporúčania Dvora audítorov, aby sa v prípade následných opatrení zlepšila rovnováha medzi budovaním kapacít a inými činnosťami s cieľom rozšíriť konkrétne adaptačné opatrenia, ktoré prinesú prospech viac ľuďom, ktorí sú bezprostredne postihnutí dôsledkami zmeny klímy. V tejto súvislosti Rada tiež zdôrazňuje, že adaptačné opatrenia by sa mali zamerať na budovanie komunitných a inštitucionálnych kapacít založených na miestnych a pôvodných poznatkoch a vede.

9. Rada berie na vedomie najmä zistenie Dvora audítorov, že Globálna aliancia proti zmene klímy+ sa dostatočne nezameriavala na potreby tých, ktorí sú najviac postihnutí klimatickými vplyvmi, konkrétne najchudobnejších domácností a žien. V tejto súvislosti Rada zdôrazňuje, že vplyv a výsledky opatrení v oblasti klímy, ktoré financuje EÚ v partnerských krajinách, je dôležité neustále merať prostredníctvom spoľahlivého systému monitorovania a hodnotenia, a vyzýva Komisiu, aby vybrala vhodné ukazovatele a vymedzila východiskové hodnoty a ciele na meranie výsledkov činností aj tak, že na tento účel naplno využije monitorovací systém výkonnosti Globálna Európa.
10. Rada uznáva, že je dôležité prilákať dodatočné finančné prostriedky od členských štátov, súkromného sektora a iných darcov, a to aj cez netradičné zdroje a inovačné mechanizmy financovania, aby sa v tejto oblasti zaviedli transformačné opatrenia v oblasti klímy. Rada zároveň zdôrazňuje, že diplomacia v oblasti klímy a energetiky je základnou zložkou zahraničnej politiky EÚ a že EÚ je odhodlaná angažovať sa a spolupracovať s partnermi na celom svete s cieľom podporiť najzraniteľnejšie skupiny, najmä v najmenej rozvinutých krajinách a malých ostrovných rozvojových štátoch, pri prispôbovaní sa účinkom zmeny klímy. Rada zdôrazňuje prístup Tímu Európa k vonkajšej činnosti, ktorý predstavuje pevný rámec na vytváranie zmysluplných a rovnocenných partnerstiev, a ďalej zdôrazňuje, že je potrebné spoločne informovať a zvyšovať povedomie o prístupe Tímu Európa.
11. Rada tiež zdôrazňuje, že v rámci opatrení v oblasti klímy sa musí systematickejšie venovať pozornosť rodovej rovnosti a právam a potrebám žien a dievčat, pretože sú neúmerne postihnuté vplyvmi zmeny klímy a zároveň zohrávajú vedúcu úlohu pri využívaní a riadení prírodných zdrojov. V tejto súvislosti berie Rada na vedomie ambiciózne ciele v oblasti rodovej rovnosti v rámci nástroja NDICI – Globálna Európa, podľa ktorých sa má rodová rovnosť stať hlavným alebo významným cieľom v prípade aspoň 85 % nových vykonávaných opatrení, ako aj zámer Komisie vykonať príslušné odporúčania Dvora audítorov. Rada v tomto kontexte berie na vedomie aj inštitucionálne a strategické ciele stanovené v akčnom pláne EÚ pre rodovú rovnosť (GAP) III s názvom Ambiciózný program pre rodovú rovnosť a posilnenie postavenia žien v rámci vonkajšej činnosti EÚ, ktorý uvítala v záveroch predsedníctva. Rada pripomína svoj záväzok podporovať plnú, rovnocennú, účinnú a zmysluplnú účasť žien a mládeže v celej ich rozmanitosti, a to aj vo všetkých sférach verejného a politického života, v súlade s akčným plánom EÚ pre ľudské práva a demokraciu na roky 2020 – 2024.

12. Rada podporuje výzvu zamerať sa pri vykonávaní globálnych iniciatív na najchudobnejšie domácnosti a víta zámer Komisie náležite konať v rámci činností, ktoré naplánovala na riešenie štrukturálnych nedostatkov a nerovností. Pokiaľ ide o financovanie opatrení v oblasti zmeny klímy v rozvojových krajinách, Rada vyzýva útvary Komisie a ESVČ, aby stanovili ambiciózne ciele na úrovni opatrení pre podiel žien a dievčat, ktoré majú z takýchto opatrení priamy prospech, a podávali o týchto cieľoch správy a aby sa viac zamerali na najchudobnejšie domácnosti s prihliadnutím na situáciu v každej krajine.
13. Rada berie na vedomie najmä odporúčania Dvora audítorov, aby sa poznatky získané zo skúseností s Globálnou alianciou proti zmene klímy+ začlenili do budúcich globálnych iniciatív vrátane plnenia cieľa v oblasti klímy v rámci NDICI – Globálna Európa. Rada v tejto súvislosti vyzýva útvary Komisie a ESVČ, aby:
- pravidelne preskúmavali ciele a revidovali ich, ak je už v priebehu implementácie zrejmé, že nie sú k dispozícii dostatočné finančné prostriedky,
 - finančné prostriedky pridelovali strategicky a uplatňovali objektívne kritériá, pri ktorých sa zároveň zohľadní finančná podpora pre dané odvetvie, ktorú partnerské krajiny dostali z iných zdrojov,
 - systematicky analyzovali a dokumentovali rozpočtované náklady na opatrenia, aby sa zabezpečilo, že sú primerané, a zabránilo sa zdvojovaniu podporných nástrojov a tokov financovania,
 - podporovali všeobecnú informovanosť o takýchto iniciatívach prostredníctvom komunikačných činností vrátane spoločných misií zameraných na prijímajúce krajiny a potenciálnych darcov v rámci prístupu Tímu Európa.
-